

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 713/01
Zo dňa: 12.03.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 8
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní
pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného
manažmentu povodí Slovenskej republiky**

Obec Jelšovce

Nitra júl 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 713/01 zo 12.03.2014 vykonali:

Ing. Lýdia Leskovská, vedúca kontrolnej skupiny,
Ing. Erika Grznárová, členka kontrolnej skupiny,
Ing. Marcela Sitárová, členka kontrolnej skupiny,

kontrolu čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), ktorej účelom bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých na preventívne opatrenia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR.

Kontrola bola vykonaná v čase od 14.05.2014 do 17.07.2014 v kontrolovanom subjekte

Obec Jelšovce, Jelšovce 37, 951 43 Jelšovce, IČO 00308081

za kontrolované obdobie rok 2012 a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bola charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu

Obec Jelšovce (ďalej len „obec“ alebo „prijímateľ“) je samostatný samosprávny územný celok SR združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt, je právnickou osobou samostatne hospodáriacou s vlastným majetkom a so svojimi finančnými zdrojmi za podmienok stanovených zákonom a všeobecne záväznými nariadeniami obce. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov obce. Obec mala k 31.12.2013 celkom 1 011 obyvateľov.

Povodne, ktoré v roku 2010 zasiahli SR, ohrozovali bezpečnosť obyvateľov a ich majetok. Následkom vzniknutých škôd vláda SR na svojom zasadnutí navrhla Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, čím prispela k ochrane zdravia a majetku v územiach ohrozených povodňami.

Nedostatočné vsakovanie vody vzniknutej topením snehu a ľadu a výdatné dažde spôsobili, že voda z polí stekala do obce a keďže nemala žiadne zábrany, spôsobovala škody na majetku obyvateľom obce. Aj z tohto dôvodu obec požiadala o finančné prostriedky z Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „ÚV SR“ alebo „poskytovateľ“) v rámci prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011, do ktorého však nebola zaradená.

Vláda SR uznesením č. 590/2011 schválila 07.09.2011 druhý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR 2011 (ďalej len „2. RP“). Jedným z kritérií výberu obcí pre zaradenie do 2. RP v kategórii zameranej na revitalizáciu intravilánu bola výška povodňových škôd na majetku obce v rokoch 2010 a 2011 s osobitným uvedením škôd na dopravnej infraštruktúre. Aj napriek nulovej výške škôd uvedenej v prihláške z 14.09.2011, ÚV SR zaradil obec do 2. RP do kategórie miest a obcí, ktoré budú riešiť revitalizáciu poškodených častí intravilánov obcí.

Obec nepostupovala v súlade s § 6 ods. 2 písm. f) zákona č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti ÚV SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dotáciách“) tým, že nepreukázala predloženie čestného vyhlásenia o tom, že dotáciu na tento projekt nežiada aj od iného subjektu alebo jej na tento projekt nebola od iného subjektu dotácia poskytnutá.

Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prác 2. RP CEZ:UVSR - 35/2012 (ďalej len „zmluva“) bola uzatvorená 13.02.2012. Predmetom zmluvy bol záväzok poskytovateľa poskytnúť prijímateľovi finančné prostriedky v sume 20 000,00 EUR. Prijímateľ sa zmluvou zaviazal použiť poskytnuté finančné prostriedky v plnej výške v termíne do 31.12.2012 na kapitálové výdavky s účelovým určením na realizáciu projektu: „Druhý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 – Revitalizácia poškodených častí a ochrana intravilánov obcí“ v zmysle štruktúrovaného rozpočtu projektu, ktorý tvoril prílohu zmluvy.

K tejto zmluve neboli vypracované žiadne dodatky. Obec mala v zmysle zmluvy vytvoriť naprojektovaný objem vodozádržných prvkov a súbor opatrení v krajine. Projekt bol realizovaný na pozemkoch obce a tiež na pozemkoch iných vlastníkov, od ktorých obec získala súhlas k jeho realizácii.

Tabuľka č. 1 - Štruktúrovaný rozpočet

Kapitálové výdavky				
Typ výdavku	Jednotka	Cena za jednotku v EUR	Počet jednotiek	Výdavky spolu v EUR
1. Vypracovanie projektovej dokumentácie, inžinierske činnosti				
Vypracovanie projektovej dokumentácie	ks	2 500,00	1	2 500,00
Celkom				2 500,00
2. Výdavky na materiál, práce a služby súvisiace s realizáciou projektu				
Dodávka a realizácia 6 kusov zemných valov	ks	2 018,00	6	12 108,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 1	ks	657,00	1	657,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 2	ks	524,00	1	524,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 3	ks	701,00	1	701,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 4	ks	608,00	1	608,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 5	ks	701,00	1	701,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 6	ks	701,00	1	701,00
Celkom				16 000,00
3. Výdavky na služby zabezpečované dodávateľsky				
Odborný garant	osoba/mes.	250,00	6	1 500,00
Celkom				1 500,00
Spolu				20 000,00

Zmluva bola zverejnená na webovom sídle obce 13.02.2012 v zmysle § 5a zákona č.211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých

zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o informáciách“).

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov

2.1 Preverenie oprávnenosti, hospodárnosti, preukázateľnosti a účelu použitia poskytnutých finančných prostriedkov

Finančné prostriedky vo výške 20 000,00 EUR boli na účet obce pripísané 05.03.2012. Prijímateľ sa zmluvou zaviazal použiť ich podľa štruktúrovaného rozpočtu. Zmena štruktúry výdavkov bola možná maximálne do výšky 10 % v rámci jednotlivých položiek bez potreby uzatvorenia dodatku k zmluve. O zmenu štruktúry výdavkov vyššiu ako 10 % v rámci jednotlivých položiek mohol prijímateľ požiadať písomnou žiadosťou do 15 pracovných dní pred uplynutím lehoty, t. j. 31.12.2012. Porovnaním čerpania výdavkov podľa rozpočtu a skutočne vynaložených výdavkov podľa vyfakturovaných dodávok v rámci jednotlivých položiek (tabuľka č. 2), nastala u prijímateľa pri piatich položkách zmena štruktúry výdavkov o viac ako 10 %.

Tabuľka č. 2 - Prehľad o zmene štruktúry čerpania výdavkov podľa jednotlivých položiek

Typ výdavku	Výdavky podľa rozpočtu (EUR)	Skutočné výdavky	Rozdiel (EUR)	Zmena výdavkov (%)
Dodávka a realizácia 6 kusov zemných valov	12 108,00	12 660,00	552,00	4,56
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 1	657,00	597,00	-60,00	9,13
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 2	524,00	426,63	-97,37	18,58
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 3	701,00	604,42	-96,58	13,78
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 4	608,00	503,11	-104,89	17,25
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 5	701,00	604,42	-96,58	13,78
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 6	701,00	604,42	-96,58	17,25

Nepožiadaním o zmenu štruktúry výdavkov obec porušila článok II. bod 4 zmluvy. Nedodržaním zmluvne dohodnutých podmienok zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), keďže neboli dodržané pravidlá a podmienky, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.

Práce na realizácii projektu - vybudovanie zemných valov a dažďových záhrad, realizovala obec prostredníctvom dodávateľa podľa projektovej dokumentácie. Aj keď obec prihláškou do 2. RP deklarovala pripravenosť realizovať minimálne 10 000 m³ vodozádržných systémov a prvkov, zmluvou bola zaviazaná vytvoriť iba 2 017,80 m³ vodozádržných opatrení. Porovnaním zazmluvneného a vybudovaného objemu týchto opatrení bol zistený rozdiel (tabuľka č. 3), ktorý predstavuje odchýlku reálneho vyhotovenia 0,5 %, čo bolo v súlade s článkom II. bod. 8.6. zmluvy.

Tabuľka č. 3 - Objem vybudovaných vodozádržných opatrení

Názov objektu	Objem vybudovaných vodozádržných opatrení		
	Príloha č.1 zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov (m ³)	Vyfakturované dodávky (m ³)	Rozdiel (m ³)
6 kusov zemných valov	1 980,00	1 980,00	0,00
6 ks dažďová záhrada	37,80	36,82	-0,98
Spolu	2 017,80	2 016,82	-0,98

Revitalizáciou poškodených častí intravilánov mala obec podľa podmienok 2. RP získať 4,00 EUR za každý vytvorený m³ vodozádržného prvku. Ziskáním finančných prostriedkov na realizáciu projektu v sume 16 000,00 EUR a vybudovaním 2 016,82 m³ objemu, obec vytvorila vodozádržné prvky v hodnote 7,93 EUR za vytvorený m³.

Kontrolou bolo zistené, že obec nepožiadala príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o príspevok na podporu zamestnania a nezamestnala minimálne 10 uchádzačov o zamestnanie podľa § 50j zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, tak ako to prehlásila v prihláške a čo bolo jedným z kritérií výberu obcí na zaradenie do 2. RP.

Poskytovateľ nepožiadala obec o predloženie priebežnej správy počas realizácie projektu v zmysle zmluvy.

Obec nepodala žiadosť na príslušný stavebný úrad o vydanie rozhodnutia o využití územia, ktorým sa povoľuje nové využívanie územia, a tým nepostupovala podľa § 39b zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“). Kópia tejto žiadosti mala tvoriť prílohu k prihláške do 2. RP.

Stavebný úrad vydal obci, na základe jej ohlásenia z 19.12.2011, oznámenie k ohláseniu stavebných úprav v zmysle ustanovenia § 55 ods. 2 písm. c) stavebného zákona, na základe ktorého sa mohli uskutočňovať ohlásené stavebné úpravy.

V kontrolovanom období mala obec vypracovanú platnú internú smernicu na vedenie účtovníctva v zmysle jej dodatkov a na vedenie pokladne. Kontrolou všetkých predložených účtovných dokladov súvisiacich s realizáciou projektu bolo zistené, že účtovná jednotka postupovala v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Finančnú kontrolu obec vykonávala na základe smernice o vykonávaní predbežnej a priebežnej finančnej kontroly a v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jej vykonávanie bolo preverené na všetkých faktúrach, výdavkových pokladničných dokladoch a zmluvách súvisiacich s realizáciou projektu. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

Kontrolu plnenia účelu, údržby a servisu vytvorených opatrení vykonáva obec podľa vyjadrenia starostu z 24.06.2014 pravidelne, vo vlastnej réžii, s cieľom zabezpečiť ich plnú funkčnosť a účelovosť v zmysle článku II. bod 13 zmluvy.

Fyzickou kontrolou realizovaných opatrení bolo zistené, že sú plne funkčné a plnia svoj účel. Fotodokumentácia z obhliadky vybudovaných vodozádržných opatrení z 24.06.2014 tvorí prílohu č. 1 tohto protokolu.

Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že finančné prostriedky poskytnuté ÚV SR boli použité na realizáciu projektu v súlade s jeho účelovým určením.

2.2 Preverenie dodržania postupov pri obstarávaní tovarov, prác, služieb

Obec bola verejným obstarávateľom v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“). V kontrolovanom období nemala obec žiadny interný predpis, ktorý by upravoval postup pri verejnom obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác. Predmetom preverenia bolo dodržanie postupov pri verejnom obstarávaní majetku obce a uzatvorenia zmlúv v rámci 2.RP.

Obstaranie majetku v rámci 2. RP vykonala obec formou troch zákaziek s nízkou hodnotou podľa § 102 zákona o verejnom obstarávaní. Na základe telefonického prieskumu trhu boli vo všetkých troch prípadoch oslovení traja uchádzači, ktorým bola zaslaná výzva na predloženie ponuky. Kritériom pre vyhodnotenie ponúk bola najnižšia cena.

Projektová dokumentácia a výkon stavebného dozoru

Obec obstarávala projektovú dokumentáciu a výkon stavebného dozoru. Zmluva o dielo, predmetom ktorej bolo vypracovanie a dodanie projektového zámeru na stavbu s názvom: 2. RP programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011 – revitalizácia poškodených častí a ochrany intravilánov pre zhotovenie projektového zámeru v celkovej sume 2 500,00 EUR bola podpísaná 12.04.2012. Víťazným uchádzačom bolo občianske združenie, ktoré podľa svojich stanov nemalo oprávnenie na vypracovávanie projektových dokumentácií a zámerov, ani oprávnenie na podnikanie. Projektová dokumentácia bola spracovaná na základe vykonaného terénneho prieskumu.

Na výkon stavebného dozoru bola podpísaná mandátna zmluva 12.04.2012 v celkovej sume 1 500,00 EUR. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

Zhotovenie diela – zemné valy a dažďové záhrady

Na základe predložených ponúk na zhotovenie diela vybrala obec víťazného uchádzača, s ktorým 30.03.2012 podpísala zmluvu o dielo v celkovej sume 16 000,00 EUR. Predmetom zmluvy o dielo bolo zhotovenie šesť kusov zemných valov a šesť dažďových záhrad v rozsahu podľa projektovej dokumentácie.

Zmluvou o dielo sa zmluvné strany dohodli na záručnej dobe pre realizované dielo 24 mesiacov od odovzdania diela, čo bolo v rozpore s § 12 ods. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejných prácach“), v zmysle ktorého je počas uskutočňovania verejnej práce povinnosť vyžadovať v zmluve záručnú lehotu minimálne päť rokov. Obec si v zmluve tiež nevyhradila právo nezaplatiť zhotoviteľovi najmenej 5 % a najviac 10 % z dohodnutej ceny do doby preukázania splnenia kvalitatívnych parametrov pri odovzdaní diela a tým nepostupovala podľa § 12 ods. 1 písm. b) bod 3 zákona o verejných prácach. Tým, že si obec neuplatnila v zmluve všetky svoje práva, nepostupovala v zmysle § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Preverenie termínov skutočnej realizácie diela na základe stavebného denníka bolo zistené, že práce sa začali 02.04.2012 a boli ukončené 30.08.2012, čo bolo v súlade s článkom III. bod 1. zmluvy o dielo, podľa ktorého bol termín ukončenia a odovzdania diela 30.11.2012. Ukončenie prác bolo potvrdené aj preberacím protokolom o odovzdaní a prevzatí verejnej práce v zmysle prílohy č. 3 vyhlášky č. 83/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon

o verejných prácach v znení zákona č. 260/2007 Z. z., podľa ktorého sa preberacie konanie začalo aj ukončilo 06.09.2012, t. j. v lehote na použitie a vyúčtovanie finančných prostriedkov.

Kontrolou bolo zistené, že dielo bolo 31.10.2012 zaradené do dlhodobého majetku, účtované v triede 021 - stavby a bolo rovnomerne odpisované.

Nezverejnením súhrnnej správy o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 EUR na webovom sídle obce, bolo porušené ustanovenie § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

Ďalej bolo preverené zverejnenie zmlúv a faktúr súvisiacich s realizáciou projektu v zmysle § 5a a 5b zákona o informáciách. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

2.3 Preverenie správnosti vyúčtovania použitých finančných prostriedkov, preverenie vykonávania kontroly plnenia zmluvných podmienok zo strany poskytovateľa finančných prostriedkov

V zmysle článku II. bod 5 zmluvy bol prijímateľ povinný použiť a vyúčtovať finančné prostriedky v termíne do 31.12.2012. Kontrolná skupina NKÚ SR preverila 100 % výdavkov realizovaného projektu. Poskytnuté finančné prostriedky boli použité a vyúčtované v stanovenom termíne.

Vyúčtovanie finančných prostriedkov bolo na ÚV SR doručené 02.11.2012 a obsahovalo zmluvou stanovené náležitosti, a to vecné vyhodnotenie projektu, vrátane záverečnej správy, finančné vyúčtovanie projektu, ktoré pozostávalo z celkovej rekapitulácie výdavkov (tabuľka č. 4), vyčíslenia celkovej vyčerpanej sumy z poskytnutých finančných prostriedkov, uvedenia miesta, kde sa nachádzajú originály súvisiace s poskytnutými finančnými prostriedkami a zoznamu dokladov doložených k vyúčtovaniu.

Tabuľka č. 4 – Celková rekapitulácia výdavkov

Typ výdavku	Schválené výdavky	Čerpanie vyúčtované prijímateľom
Projektová dokumentácia	2 500,00	2 500,00
Odborný garant	1 500,00	1 500,00
Dodávka a realizácia 6 kusov zemných valov	12 108,00	12 660,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 1	657,00	597,00
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 2	524,00	426,63
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 3	701,00	604,42
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 4	608,00	503,11
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 5	701,00	604,42
Dodávka a montáž dažďovej záhrady č. 6	701,00	604,42
Spolu	20 000,00	20 000,00

K vyúčtovaniu bolo predložené aj písomné potvrdenie o formálnej a vecnej správnosti vyúčtovania a vyhlásenie prijímateľa k výnosom. Vzniknuté výnosy vo výške 3,82 EUR zo sumy poskytnutých finančných prostriedkov boli zaslané na účet poskytovateľa v zmysle článku II. bod 10 zmluvy.

Podľa vyjadrenia starostu z 24.06.2014 ÚV SR nevykonal následnú finančnú kontrolu zameranú na hospodárenie s verejnými prostriedkami poskytnutými v rámci tohto realizačného projektu a plnenie zmluvných podmienok.

V zmysle článku II. bod 17 zmluvy bol prijímateľ povinný vo všetkých tlačенých a elektronických materiáloch a pri všetkých mediálnych vystúpeniach a prezentáciách súvisiacich s realizáciou projektu uvádzať, že projekt bol realizovaný za pomoci finančnej podpory ÚV SR. Publicita bola zabezpečená prostredníctvom obecných novín, webovej stránky a tiež uvedením informácie o realizovaní projektu z prostriedkov ÚV SR v každej zmluve súvisiacej s jej realizáciou.

Zhrnutie:

Kontrolou čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR bolo zistené porušenie:

- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy nedodržaním zmluvných podmienok, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny,
- zákona o dotáciách v pôsobnosti ÚV SR, tým že podklady neobsahovali čestné vyhlásenie o tom, že dotáciu na tento projekt nežiada obec aj od iného subjektu alebo jej na tento projekt nebola od iného subjektu dotácia poskytnutá,
- zákona o verejnom obstarávaní nezverejnením súhrnnej správy na webovom sídle verejného obstarávateľa,
- zákona o verejných prácach tým, že obec nevyžadovala v zmluve záručnú lehotu minimálne 5 rokov a nevyhradila si právo nezaplatiť zhotoviteľovi najmenej 5 % a najviac 10 % z dohodnutej ceny do doby preukázania splnenia kvalitatívnych parametrov pri odovzdaní diela,
- zákona o majetku obcí neuplatnením všetkých svojich práv v zmluve,
- stavebného zákona nepožiadanim o vydanie rozhodnutia o využití územia.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 17.07.2014

Ing. Lýdia Leskovská
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Erika Grznárová
členka kontrolnej skupiny

Ing. Marcela Sitárová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 30.07.2014

Ladislav Hroššo
starosta obce

Fotodokumentácia z fyzickej obhliadky vodozádržných opatrení a systémov z 24.06.2014

Obrázok č. 1 – Zemné valy

Obrázok č. 2 – Zemné valy

Obrázok č. 3 – Zemné valy

Obrázok č. 4 – Dažďová záhrada